

1.17 ගෝරා සහ සමාජය

(රචිත්දනාථ ධාකුර්ගේ ගෝරා නවකතාව පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයකි.)

කල්ප එරන්ද

සිංහල අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය.

ABSTRACT

සාහිත්‍ය හා සම්බන්ධ මූලික ප්‍රශ්නය වනුයේ එය සමාජ සංවිධානය හා සමඟ කෙබඳු සබඳතාවක් දක්වන්නේ ද යන්න ය. මේ ප්‍රශ්නයට පහසු පිළිතුරක් දිය නොහැකි ය. එයට හේතුව ඒ අදාළ අතුරු ප්‍රශ්න කිහිපයක් ද පැන නැගෙන බැවිනි. නිදසුන් ලෙස, සමාජ සංවිධානය හා සාහිත්‍යය අතර පවත්නා පරායත්ත සම්බන්ධතාව කෙබඳු ද? සමාජ සංවිධානය නො සලකා සාහිත්‍යයට ස්වාධීන ව පැවතිය හැකිද? සාහිත්‍යයේ අරමුණ කුමක්ද? යන ප්‍රශ්න දැක්විය හැකි ය. ලෝකයේ විවිධ රටවල විසූ පඬුවරුන් මේ ප්‍රශ්නවලට පක්ෂ ව හෝ විපක්ෂ ව හෝ කරුණු දක්වා ඇතත් සමාජ සංවිධානය හා සාහිත්‍යය අතර පවත්නා පරායත්ත ස්වභාවය යි. මෙහෙයින් යම් සාහිත්‍ය කෘතියක් සමාජ විද්‍යාත්මක අගයක් ද ගන්නේ ය.

ගෝරා නවකතාව හා සමාජ ජීවිතය විමසනයේ දී තත් යුගයේ පැවති ඉන්දියානු සමාජ හා දේශපාලනික පසුබිම අධ්‍යනය කිරීම වැදගත් ය. 19 වන සියවස අග හා 20 වන සියවසේ මුල් වකවානුව ඉන්දියාවේ බොහෝ දේශපාලනික හා සමාජ ගතිකයන්ට බඳුන් වූ යුගයකි. එය පුනරුදයකට මඟ පෑදී ය. මෙකී සමාජීය ගතිකය රචිත්දනාථ ධාකුර්ගේ නවකතා සඳහා නුදුරු වස්තු බිජයක් සපයනු සමත් විය.

ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනයෙහි ව්‍යාප්තියත් සමඟ රැකියා අභිවර්ධනයක් හා ඉන්දියානුවන්ගේ චින්තන ශක්තිය දියුණු කරනු සඳහා දායක විය. බටහිර සංස්කෘතියේ දෑ ඇසුරු වූ නව ඉංග්‍රීසි උගත් පන්තිය සාම්ප්‍රදායික හින්දු සමාජයෙන් වෙන් වීමට යත්ත දුරු. එමතු ද නොව ජාතිකත්වය ද වර්ධනය විය. එහි එල ලෙස ලිබරල්වාදය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යනාදී බිජයන් රෝපණය වීම නිසා ඉන්දියානුවෝ ස්වකීය අදහස් ඉංග්‍රීසීන්ගෙන් බලාපොරොත්තු වූහ.

යට කී පසුබිම බෙංගාලි සාහිත්‍යයේ අභිවර්ධනයට වස්තු සැපයී ය. බංකිම්චන්ද්‍ර චැට්ටර්ජි සේ ම රචිත්දනාථ ධාකුර්ට ද මෙහි ලා හිමිවන්නේ වෙසෙස් තැනකි. බෙංගාලි ජන ජීවිතය හඳුනාගත් ධාකුර්ගේ දර්ශනය සැකසුණේ උපනිශද් ධර්මයේ ආත්මන් - බ්‍රහ්මන් සංයෝග පරමානන්දනය වශයෙනි.

නූතන ඉන්දියාවේ මහා භාරතය යනමින් ද නමක් ලබා සිටි ගෝරා නවකතාවේ ප්‍රබල ලෙස දිවෙන්නේ ආර්ය සමාජය හා බ්‍රහ්ම සමාජය අතර පවත්නා ගැටුම යි. තත් යුගයේ ඇති වූ ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපාරවල එල ලෙස ආර්ය හා බ්‍රහ්ම සමාජ ප්‍රමුඛ වේ. රාජා රාම්මෝහන් රෝයිගේ (1772-1833) ප්‍රමුඛත්වයෙන් ඇරඹී බ්‍රහ්ම සමාජීහි ඉදිරිපත් කළ සංකල්පවලට පදනම වූයේ වෛදික ආගමේ ඉගැන්වීම් හා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ වූ ඇතැම් කරුණු ය. කාන්තා නිදහස, ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය ඇගයූ ඔවුහු සියලු ම මනුෂ්‍යයෙකු සම තන්හි ලා සැලකී යි ස්වාමි දයානන්ද්‍ර සරස්වතී (1824-1833) ආර්ය සමාජීහි ආරම්භකයා ය. ඔහුගේ අභිප්‍රාය වූයේ වේදය අනුව යෙමින් හින්දු සමාජය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම පරදේශක්කාරයින්ගෙන් මිදී ස්ව සංස්කෘතික රටක් බිහි කිරීම එහි අරමුණ විය. සෙසු ආගම් සේ නොව හින්දු ආගම අන් සියලු ආගම්වලට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ යැයි ආර්ය සමාජය තැකී ය.

